

1/2/2004

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΤΙΝΙΑ

5

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

«Φοιτηταί»

Γρηγόριου Ξενόπουλου από το ΘΟΚ.

Διασκευή/σκηνοθεσία: Βαρνάβας Κυριαζής. **Μουσική:** Γιούρι Στούπελ. **Στίχοι:** Μαρίνα Μαλένη, Βαρνάβας Κυριαζής. **Σκηνικά:** Άντρος Ρόπαλης. **Κοστούμια:** Στέφανος Αθηναίτης. **Χορογραφίες:** Μαρία Μέση. **Φωτισμοί:** Γιώργος Κουκουμάς. **Παίζουν:** Θεόδωρος Μιχαηλίδης, Σώτος Σταυράκης, Μιχάλης Μουστάκας, Μαρία Μίχα, Στέλα Φυρογένη, Χριστόφορος Χριστοφόρου, Χάρης Κκολός, Χριστόδουλος Καραϊσκος, Ζάχος Παπαπέτρου, Λουκία Πρωτοπαπά, Μαρία Μαργέτη, Χριστίνα Λάρκου, Ελένη Μυλωνά, Μαρία Χρυσουλιώτου, Χλόη Πούλλου, Γιώργος Μουσίμης.

ΥΠΑΡΧΟΥΝ θεατρικά έργα που όχι μόνο δεν πρόκειται ποτέ να πεθάνουν, αλλά ρύτε και να γεράσουν. Όποια ηλικία και να διανύει η ανθρωπότητα, αυτά θα είναι συνομήλικά της, ικανά να δώσουν απαντήσεις στις πιο επίκαιρες ερωτήσεις κάθε εποχής. Υπάρχουν και πολλά άλλα που δίκαια έχουν ξεχαστεί όσο δημοφιλή και πολυπαιγμένα κι αν υπήρξαν κάποτε. Οι «Φοιτηταί» του Ξενόπουλου δεν ανήκουν σε καμιά από τις δυο κατηγορίες. Μοιάζουν μάλλον με κάποιο παλιό αντικείμενο που έχει πια χάσει κάθε χρησιμότητα, αλλά δεν το πετάνε, επειδή ακόμα συγκινεί, επειδή κάποιες νοσταλγίες ξυπνά ακόμα, επειδή κάτι μέσα του αντιστέκεται στο θάνατο. Μια λειπή κλωστή κρατάει το έργο του Ξενόπουλου πάνω από το ποτάμι της λήθης, μια θεματική πτυχή που ορίζει ταυτόχρονα και το συναισθηματικό κλίμα του έργου. Είναι το θέμα της υιότητας, το θέμα της αρχής του δρόμου, αυτό είναι που πατάει το κουμπί της συναισθηματικής μας ανταπόκρισης και είναι και καλά ειπωμένο από τον Ξενόπουλο. Αν ειπωθεί εξίσου καλά και απ' εκείνους που επιλέγουν να το ανεβάσουν σήμερα, αν καταφέρουν οι δημιουργοί της παράστασης να αναπλάσουν στη σκηνή εκείνη τη Χώρα της Νιότης όπου τα πάντα είναι σημαντικά και μεγάλα και όπου όλα τα δάκρυα είναι γλυκά, τότε υπάρχει περίπτωση και τα γλωσσικά πάθη, και τα ηθικά διλήμματα, δηλαδή τα νεκρωμένα μέρη του έργου, να μη γίνουν βάρος στην παράσταση.

Ο ΘΟΚ όμως βάζει στον εαυτό του ακόμα πιο δύσκολα. Όχι μόνο θέλει να ανακαλύψει την κρυμμένη στο κείμενο γοητεία, αλλά και να πετύχει στην ίδια παραγωγή ακόμα ένα στόχο-να κατακτήσει το είδος του μιούζικαλ. Για το σκηνοθέτη της παράστασης Βαρνάβα Κυριαζή αυτό δεν είναι η πρώτη του απόπειρα. Στις βασισμένες σε παλιές επιθεωρήσεις παραστάσεις, και στα «Σκουπίδια» δούλεψε στήνοντας μεγάλες μετωπικές συνθέσεις με χορευτικές σκηνές, με τραγούδια, με χωριστά κωμικά και σατιρικά νούμερα, με τη νοοτροπία και την αισθητική των μιούζικαλ. Την ιδέα των «Φοιτητών» σε μορφή μουσικής κομεντί τη δανείστηκε (εμπνεύστηκε;) από το Εθνικό, από την παράσταση του Τσιάνου, αλλά διαφυλάσσοντας την αυτονομία της παραγωγής του εμφανίζεται με δική του διασκευή, με άλλη μουσική, του Γιούρι Στούπελ, με στίχους τραγουδιών από τον ίδιο και τη Μαρίνα Μαλένη. Η παραγωγή αυτή στοχεύει και

σε μια ρεπερτοριακή ισορροπία, η διατήρηση της οποίας για χρόνια τώρα απασχολεί το εκάστοτε διοικητικό συμβούλιο — μετά από το «δύσκολο» έργο να ανεβάζε-ται ένα «εύκολο»

Ίσως ο τελευταίος στόχος να είναι εκείνος που πέτυχε πέραν πάσης αμφιβολίας. Σίγουρα η παράσταση ανήκει στην κατηγορία των «ευχάριστων» και σίγουρα οι θεατές φεύγουν με καλά συναισθήματα. Έχω όμως την άποψη πως παρά τη συμμετοχή πολλών νέων ηθοποιών οι αρετές όπως ειλικρίνεια, φρεσκάδα, αθωότητα, χαρά, συναισθηματισμός δεν διακρίνουν ούτε το παίξιμό τους, ούτε γενικά την παράσταση. Όλα αυτά τα παρίσταναν χωρίς να τα περνούν από τη φόρμουλα της υποκριτικής («κατανοώ — διαισθάνομαι — εκφράζω») και σε πολλές, ειδικά στις μαζικές σκηνές επικρατούσε τεχνητή ζωντάνια, τεχνητός ενθουσιασμός, τεχνητή συγκίνηση. Αλλά και η πρωταγωνίστρια Στέλα Φυρογένη, θαυμάσια ηθοποιός, με πολλούς δραματικούς και κωμικούς πετυχημένους ρόλους στο ενεργητικό της και έτοιμη για ακόμα μεγαλύτερους, δεν χωρούσε στο ρόλο της αθάνατα χαπίνια Φανίτσας και δεν επένδυε (νομίζω) καμιά προσωπική φιλοδοξία σ' αυτόν. Σχεδόν τα ίδια ισχύουν για τον ταλαντούχο Θεόδωρο Μιχαηλίδη, ικανό να σηκώσει μεγαλύτερα βάρη και με πολύ πιο στιβαρή προσωπικότητα απ' ό,τι χρειαζόταν για το ρόλο του γλωσσαμύντορα Θάνου. Ίσως αυτός που και επένδυσε προσωπικά και βρήκε περισσότερους τόνους για το συναισθηματία ήρωά του Τάσο ήταν ο Σώτος Σταυράκης. Η πιθανή απόκρουση των πιο πάνω σκέψεων είναι ότι ψάχνω ψυχολογικές λεπτότητες σε λάθος θεατρικό είδος και ότι το μιούζικαλ είναι ανάλαφρη επιφανειακή επίδειξη των ειδικών τεχνικών ικανοτήτων. Τότε όμως ως θεατής έχω το δικαίωμα να αναμένω πιο υψηλό επίπεδο σ' αυτές τις ειδικές ικανότητες για να δεχτώ να αντιμετωπίσω όλη την παραγωγή από την οπτική γωνιά του είδους. Τα σκηνικά του Άντρου Ρόπαλη ήταν βαριά για την ελαφρότητα του είδους. Η μουσική του Γιούρι Στούπελ πολύ καλού επαγγελματικού επιπέδου, αλλά μόνο σε λίγες στιγμές επέτρεπε να δημιουργηθεί εντυπωσιακό σόλο νούμερο. Το ίδιο συνέβαινε με τους στίχους που συχνά απλώς σεκόνταραν το κείμενο του Ξενόπουλου. Όμως, το παραδεχόμαι έστω κι αν κάποιος νομίζει ότι μ' αυτό αυτοαναίρωμαι, ο κόσμος έφευγε αρκετά ευχαριστημένος. ●